

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor-
nyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyzög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Új ember, új jelszó!

— jun. 23.

Tehát ismét egy új ember tesz kísérletet arra, hogy valamiképpen helyreállítsa a magyar törvényhozás munkaképességét. Az új ember — *Khuen-Héderváry* — új jelszót is adott ki, amelylyel vállalkozását általánosságban jellemezni kívánta. Eljött, hogy tájékozódást szerezzen a politikai hangulat felől, s hogy közvetlen meggyőződést alkothasson magának azokról a feltételekről, amelyek mellett a törvényhozás munkaképessége biztosítható.

Az új jelszóban van valami megnyugtató. Annak, aki Magyarország kormányzására vállalkozni akar és vállalkozni mer, első kötelessége, hogy a közvélemény kialakulásáról magát teljesen tájékozza.

Údv Tisza Istvánnak, hogy ezt az igazságot olyan csattanóan ki-pattantotta!

Tökéletesen elhiszem, hogy a *bécsi megfordított Moltké* azt hittek és azt törekedtek elhíttetni legfelsőbb helyen is a magyar törvényhozásról, hogy annak többsége minden miniszterelnököt bármiféle politikával is vakon követ. Azok az urak egy gondolattal és egy hadsereggel ősi idők óta mindig el szoktak késni; természetesen tehát, hogy a magyar közvélemény újjászületését most sem vették észre. Az alkotmányos ér-
zékéről pedig úgy gondolkoznak, mint Kálmán király a boszorkányokról: quae non sunt . . . et cetera.

Neki ugrasztották tehát Tisza Istvánt és kiadták a jelszót, hogy így, meg úgy, nem kell ide más, csak „erős kéz“ és az egész Magyarország azonnal térdet, fejet hajt.

Most azután, mikor Tisza István nem remélt gyorsasággal „el-játszotta kis játékaikat,“ utjára bocsátnak egy új embert, egy új jelszó alatt.

Egyezkedés és békités az új jelszó.

Justh Gyula is, aki a bánal folytatott hosszas beszélgetés részleteiről megtagadta a nyilatkozást, általánosságban kijelentette, hogy a bán nem az erőszak, hanem a béke embere. Ő békét, a békés megoldást akarja — mondja Justh — különben nem is vállalkozott volna másképp feladatára. Ő tisztán, világosan akarja látni, meg akarja ismerni alaposan a politikai helyzetet, ezért érintkezésbe fog lépni az ellenzék különböző rétegeinek férfiáival.

A kiindulás tehát egészen helyes és egészséges alapról történt. Az információ közvetlen megszerzésére Khuen-Hédervárynak különben annál inkább is szüksége van, mert ő a magyar politikai világot személyesen nem is ösmerte és mert azok az információk, amelylyel Bécsből szokták utra eresztetni a designált miniszterelnököket, Tisza István óta nem igen érdemlik meg a bizalmat.

Okunk van hinni, hogy ezek a puhatolódzások azt az egyetemes benyomást fogják a bán lelkében előidézni, hogy Magyarországot csak szigorúan alkotmányos eszközökkel és csak parlamentaris uton lehet kormányozni. Aki más féle gondolatokkal jön, az már előre is megbukott.

Sőt jogosnak látszik az a feltevés is, hogy a nemzeti követelések a hadsereggel szemben szintén olyan erősen és nyomatékosan fognak ennek az információnak folyamában kifejezésre jutni, hogy az eddigi rideg mozdulatlanság álláspontjával is végleg szakítani kell.

A mai lapok már hirt adnak arról, hogy Fejérváry a Budapestről külön erre a célra förendelt honvédelmi miniszteri tanácsosokkal és szakreferensekkel már munkába vett egy memorandumot a Magyarországnak adható és adandó engedményekről. Mikor ezt a hirt mi is tovább adjuk, lehetetlen egy megjegyzésünket elhallgatni.

Engedmények és koncessziókról irkálnak és beszélnek folytonosan, ha a nemzeti kívánságokról van szó.

Ezek a kifejezések minden jó magyar fület kell, hogy sértsenek. Magyarország nem engedményeket könyörög, hanem közjogi álláspontra helyezkedve, törvényben biztosított jogainak érvényesülését követeli. Helyes terminológiával élve, ezt élesen el kell választani az engedmények és koncessziók fogalmától. Jó lesz erre ügyelni, már csak az osztrák nemzetiségek miatt is. Engedményeket a nyelvhasználat tekintetében ők is kívánhatnak, annak a tételnek az alapján, hogy *kérni mindenkinek szabad*, de jogainak érvényesítését a hadseregben csak Magyarország követelheti, ha akarja most követelni, mert ilyen jogai csak neki vannak, mint Ausztriától különálló, független államnak.

Szirmay István.

Rákóczi ünnep Sárospatakon.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Sárospatak, június 21.

II. Rákóczi Ferenc egyik ősi fészében, a bodrogmenti Sárospatakon fényes, hazafias ünnepet ült a sárospataki főiskola Zemplénavarmegye közönségével.

Nagyszabású, szép ünnep volt ez, méltó a halhatatlan emlékü nagy fejedelemhez. Rákóczi szelleme járta át a szíveket, az ő rajongó honszerelme fészkelődött az ezernyi ünneplő közönség szívébe.

Mindenki, aki az emelkedett hangulatban lefolyt ünnepen részt vett, hazafias lelkesedéstől áthatva, egy kedves emlékekkel távozott el a Rákóczi emlékének szentelt ünnep színhelyéről.

Borongós idő volt, a zászlódiszben pompázó város fölött olomszínű felhők kaparogtak; minden pillanatban várni lehetett, hogy megered az eső és elrontja a szép ünnepet. A kedvezőtlen idő dacára nagy élénkség volt a főiskola előtt. Egymás után érkeztek a vendégek és mindannyian a főiskola előtt gyülekeztek. Legtöbbje, köztük az ujhelyiek is, a reggeli vonatokkal érkeztek meg a valóságos zászlóerdővé varázsolt, ünneplő városba.

Kilenc óra tájban érkezett fényes díszmagyarban Zemplénavarmegye küldöttsége, élén *Dókus Gyula* alispánnal. A küldöttség, melyhez a főiskola előtt egybesereglett nagy közönség is csatlakozott, a főiskola tanácstermébe vonult, ahol dr. *Zsindely István*, a főiskola ez idei dékánja meleg, hazafias érzéstől áthatott szavakkal üdvözölte a vármegye küldöttségét. Az üdvözlő beszédre *Dókus Gyula* alispán válaszolt. Ugyancsak ő felelt *Kun Bertalannak*, a tiszáninneni egyházkerület püspökének üdvözlétére is. Még dr. *Thaly Kálmán* orsz. képviselő üdvözölte röviden a tiszántúli egyházkerület agg püspökét *Kiss Áront*, aki néhány szóval köszönte meg a figyelmet.

A kölcsönös bemutatkozások után Zemplénavarmegye küldöttsége *Kiss Áron* és *Kun Bertalan* püspökökkel és a nagyszámú ünneplő közönséggel az ev. ref. templomba vonult, ahol a Rákóczi-ünnep megtartása jelezve volt.

Mire a templomba értek, tágas csarnoka már csaknem színültig meg volt telve közönséggel. Néhány perc múlva azután minden hely el volt foglalva. Lent, a szószékek szemben foglalt helyet a vármegye küldöttsége és az Ujhelyből érkezett ünneplő közönség, balról a lelkes honleányok virágos, szép csoportja ült, míg velök szemben fekete ruhás férfiak egész tömege foglalta el a padokat.

A templom karzata és két kórusa tömve volt lelkes fiatalsággal.

Kevéssel 9 óra után megszólalt az orgona édes-bús hangja, lágyan, kellemes, elhaló hangon. „Hej Rákóczi, Bercsényi, Bezerédy“ kezdetű dalt játszotta a jelenvolt ezernyi közönség nagy gyönyörűségére. A bűvös hangok hallatára egyszerre csak néma csend lett a tágas templomban és az ünneplő sokaság áhitattal és hazafias

lelkességgel vegyest hallgatta a kitünő orgona-játékot.

Közben kibujt a nap is a szürke felhők mögül és jótékony, meleg sugara átszűrődött a templom nagy ablakain keresztül.

Ezzel kezdetét vette az Istentisztelet, melynek befejezése-képen *Novák Lajos*, a főiskola neves, nagytudású lelkésze tartott magasröptű, minden jelenvolt figyelmét lekötő, egyházi beszédet.

Istentisztelet után ugyancsak a templomban a Rákóczi-ünnep következett.

Előbb a közönség állva elénekelt a Himnusz, azután *Fejes István* ev. ref. lelkész, a Rákóczi-ünnepet rendező bizottság elnöke tartott általános tetszéssel fogadott szép, megnyitóbeszédet.

Utána a főiskolának ez alkalomból kiegészített jóhírű énekara énekelte *Korláth Gyula* IV. éves theológus dirigálása mellett a „Nemzeti zászló“-t, majd *Zoványi Jenő* theológiai tanár lépett az emelvényre és olvasta fel Rákócziról irt értekezését. Gyujtó, sok helyen erős színekkel festett felolvasásával különösen az ifjuságot ragadta magával, mely gyakran szakította félbe tapsaival és éljenzésével a felolvasót.

A sorrend ötödik pontjaként következett az ünnep egyik legérdekesebb része: Dr. *Thaly Kálmán* orsz. gyűlési képviselő, a M. T. A. rendes tagjának II. Rákóczi Ferenc és Sárospatak cím alatt tartott szabad előadása. Amint az ősz szakállu és hajfürtű tudós, mellén érdemrendjeivel megjelent a szószék előtt elhelyezett emelvényen, többször megújuló éljenzés és óriási tapsvihar fogadta. Az éljenzések és tapsok csillapultával a nagyhirű tudós általános figyelemről kísérve, közel két óra hosszágú ismertette Rákóczinak a haza szolgálatában töltött munkás életét, erényeit és Sárospatakhoz való viszonyát. A közönség a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta mindvégig a hosszú, de folyton vonzó és érdekes beszédet. Már 1 órára járt az idő, mire *Thaly Kálmán* befejezte nagyszabású, széleskörű tudást eláruló szabadelőadását.

A lelkes éljenzés és óriási taps csillapultával a főiskolai énekkar énekelte el „Őseink emléke“ című kuruc dalt valóságos művészi előadásban.

Ének után *Rohoska József* főiskolai tanár szavalt a nagy hatással *Fejes István* alkalmi költeményét, majd az ifjuság hódolatát mutatta be *Farkas István* főiskolai szénior. Mindkét szavaltót megtapsolták.

Azután ismét a főiskolai énekkar remekelt. A *Szabadságdalt* énekelte óriási hatás mellett. Gyönyörű énekét viharosan megtapsolta a lelkes hangulatban volt ünneplő közönség.

Még dr. *Rácz Lajos* főiskolai tanár, a Rákóczi-ünnep rendező-bizottságának alelnöke mondott lendületes záró-beszédet, azután a közönség állva elénekelt a *Szózatot*.

Ezzel a meghatóan szép, hazafias ünnep délelőtre tervezett része délután fél 2 órára véget ért.

A templomból a közönség egy része a főiskolába vonult és ott megtekintette a gyűjteményt és a Rákóczi-vonatkozású emléktárgyakat.

Délután fél 3 óra tájban a főiskola kertjében, a tornacsarnok előtt felállított sátorban mintegy 250 terítékű közebed volt, melyen a hölgyek közül is számosan vettek részt. Régi

magyar szokás szerint itt is vigan dikciózta. Ebéd alatt Jónás Jancsi zenekara játszott.

Öt óra után az ifjuság Rákóczi-ünnepe következett a tornacsarnoknak erre az alkalomra csinosan díszített helyiségében. Ez a Rákóczi-ünnepe egyuttal évzáró ünnepe volt a főiskola ifjuságának.

Előbb Rákóczi nyitányt játszott a főiskolai zenekar, mire Batta Miklós hittanhallgató elszavalta Szuhay Benedek Rákóczi című költeményét. Azután a Rákóczi dalt énekelte a főiskola énekkara. Kiváló tetszést aratott Farkas Dezső hittanhallgató szavalata. Thaly Kálmának Esztergom megvétele című költeményét szavalta nagy tudással, lelkesítő hévvel. Utána ismét a főiskola énekkara énekelte. Rákóczi kesergőjét adta elő, nagy tetszést aratva. Eles István VIII. gymn. tanuló Binét Menyhértnek Rodostó legendája című költeményét szavalta hatással. Még a Rákóczi trombitáját adta elő az énekkar, azután a zenekar eljátszotta a Rákóczi-indulót.

A délutáni ifjusági ünnepel véget ért a hazafias ünnep. Méltó befejezése volt a kerti csarnokban este kezdetét vett táncmulatság, melyen igen sok szép hölgy vett részt. Pezsgő jó kedv, kitünő hangulat uralkodott a mulatságon egész hajnalig, amikor a táncoló párok egy édes emlékek szívében, távoztak almodni a tegnap és a letűnt éj kellemes eseményei felől.

Válasz

a Fm. H. 48. sz.-ban megjelent „Dicsőséges nagy urak“ c. cikkre.

Midőn a Fm. H. 48. számában megjelent vezércikkhez néhány szót fűzök, jól tudom, hogy ha még oly nagy mértékben sikerülne is a kérdéses cikkben foglalt vádak méltatlanságát és céltalosságát bizonyítanom, beismerésre aligha számíthatok. Azzal is tisztában vagyok, hogy a hírlapi polémia a legritkább esetben eredményezi a kedélyek megnyugtatását és a felfogás tisztulását, mégis megteszem azt, mert egy oly nagy elterjedtségnek örvendő lap vezércikkében foglalt ilyen kijelentések válasz nélkül hagyása könnyen azt a feltevést kelthetné a közönség egy részében, hogy vagy azon közöny a nép felfogása irányában, melylyel olyan nagy határozottsággal vádol az a cikk, csakugyan létezik, vagy pedig talán van valami alapja is a vádaknak.

De még azért sem hagyhatom szó nélkül ezt a cikket, mert annak a határozott céltalosságára, éppen most, midőn könnyen lehet, hogy rövid idő múlva új képviselőválasztások előtt állunk, rá nem mutatni, a magam részéről határozottan súlyos mulasztásnak tartanám.

Vádolja ez a cikk a megyei mágnásokat, hogy azok a Rákóczi-ünnepélyen nem voltak jelen; mert az a kettő, aki megjelent, mint-hogy a cikk írójának elvei bizonyításánál utjában volt, szerinte — miután nem volt diszruhában — helyesebben tette volna, ha szintén ott nem lett volna.

Nem tudom hol szerzett információ alapján feltételezi, hogy ez a részleges, de szerinte teljes távolmaradás összebeszélésnek volt az eredménye.

Első tekintetre igen különösnek látszik előttem az a körülmény, hogy az a lap, mely ez előtt rövid idővel, igen helyeslő-

leg közölte egy más szintén ellenzéki irányzatú lapnak cikkét, mely afeletti csodálkozásának ad kifejezést, hogy Zemplénvármegye ez előtt egy évvel Kossuth születésnapját ünnepelni nem akarta, — most Rákóczit ünnepli — és ezt azzal magyarázza, hogy ez összefér a loyaltással, míg amaz nem, — most ugyanezen lap a Rákóczi-ünnepről való, szerinte céltalosan távolmaradást: Bécs kegyei hajhászásának szeretné feltüntetni.

Egy szóval ezen cikkek szerint: akár ünnepsz, akár sem, mindenképpen hibás vagy, mert mágnás vagy és azt a kevés tekintélyt, melyet a mostani irányzat még meghagyott neked, mindenáron le kell rontani, mert utjában találsz lenni a választások olyanoknak, akik csak a te legázolód révén remélnek a magasba feljutni.

Lehet, hogy helytelenül fogom fel azt a cikket, de én abból más céltalot kivenni, más conclusiót levonni képtelen vagyok.

Mert, hogy a mostani időkben a profanálásig túlhajtott ünneplési kór lenne majd az a panacea, amely a hazát jelenlegi bajaiból kiemelni hivatva volna, azt nem tudom elhinni; hogy a mindenféle ünnepélyeken való részvétel volna az az alkalom, amelyen az egyes a haza sorsa iránti érdeklődését és a néppel való együttérzését tanúsítja, azt határozottan kétségbe vonom.

Sőt inkább kifejezést mernék adni annak a nézetemnek, hogy a jelenlegi divatos, gyakori ünneplésekkel inkább ellenségeink malmára hajtjuk a vizet az által, hogy tanujelét adjuk annak, miszerint a jelen nagy és fontos kérdéseit háttérbe szorítva, a multak babérai után tudunk csak sóhajtozni; — a népet pedig a komoly és kitartó munkától elvonva, azt a meggyőződést erősítjük meg benne, hogy hazája iránti kötelességét teljesítette, ha egy ilyen ünnepélyen lehető fel-tünéssel részt vesz.

A rég multakból nem lehet a jövőt felépíteni, annak csakis a jelen szolgálhat alapjául. Rákóczi, Kossuth, Széchenyi nem ünneplésre vezették és buzdították a magyart.

A nemzeti hagyomány tisztellete mindenesetre egyik főtényezője a nemzeti erő fenntartásának, de a régiek érdemeinek elérhetetlen magasságba helyezése aligha fog a nemzeti erő fejlesztéséhez hozzájárulni, mert az igen könnyen inkább az elcsüggedéshez vezethet.

Nem tartozunk az anyagilag fényes helyzetben élő nemzetek közé, de ha a nálunk lefolyó ünnepek számából ítelnénk, aligha versenyezhetne velünk más nemzet.

A nagy nemzetek ereje a mostani korban a komoly és hasznos munka érvényesülésén alapszik, — és ez az a tér, amelyen legtöbbet használhatunk hazánknak, mert fájdalom, ezen a téren vagyunk a legnagyobb mértékben elmaradva.

De erre hangzatos jelszavak és közkedvelt frázisokkal buzdítani és izgatni nem lehet, — komoly szó-

val kapacitálni pedig hálátlan feladat.

Annak az elbírálását, hogy a zempléni mágnások a Rákóczi idők óta idegenek voltak-e a magyarhoz, vagy sem, a t. cikkíró ur engedelmével talán illetékesebb bíró ítélete alá kellene terjeszteni, mint ő, mert nem akarom feltételezni, hogy szándékos rossz akarattal, de mindenesetre nagyon kevés tájékozottsággal s a mult idők ismeretének teljes hiányával állította fel azt a tételt.

Hogy a néppel szemben milyen eljárást tanúsítanak a mágnások, arra vonatkozólag eltérők lehetnek a nézetek, de hogy az az eljárás a szerint a cél szerint, mely szemünk előtt lebeg, mindenesetre eltérő lesz attól, mint amelyet cikkének tendenciája szerint t. cikkíró ur tüzött ki maga elé, azt a legutóbbi képviselő választásokkor elhangzott néhány ellenzéki jelölt beszédeiből teljesen tudhatjuk.

Még a nemzet szabadságában sem akarja a t. cikkíró ur a magas főurakat részletetni! Nem tudom mi jogon zárja ki ebből őket? Megindokolni ő maga is aligha tudná mással, mint hogy talán éppen az a tekintély, melylyel a főurak a nép előtt még ma is bírnak, áll utjában egyesek egyéni érvényesülésének.

Hogy ennek a tekintélynek a lerombolása céljából indított hadjáratok minő eredményeket fog elérni, azt csak a jövő fogja megmutatni; de hogy az ilyen romboló hadjárat a haza jövője szempontjából üdvösek lehessenek, azt minden higgadt hazafi legalább is kétségbe fogja vonni. — Abban pedig, hogy egy társadalmi osztályt, mely hazánk sorsának intézésében mindenkor a vezérszerepet vitte; mely minden időben bebizonnyította azt, hogy hazájáért a legnagyobb áldozatokat meghozni képes, — egy ilyen ingatag álláspontból, mint egy vármegyei emlékünnepeken való részvétel incidense — egész teljességében így megtámadni és lerántani akarni, nem a legnemesebb módja a politikai küzdelemnek; úgy hiszem, igen sokan egy nézetben lesznek velem.

Erzsébetfanya, 1903. jun. 23.

Br. Sennyey Miklós.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Jegyzőválasztás. Mihálovics Dániel, izbugyaradványi segédjegyző, a máramarosvármegyei Talaborfalú községben, f. hó 17-én, rendes jegyzőnek választott meg.)

(Milleniumi jutalom. Sátoraljajhely r. t. város által alapított, milleniumi jutalmat ez évben Grünwald Hermann, érettségi vizsgát tett jeles tanuló nyerte el, akinek részére a polgármester az 50 korona jutalmat ki is utalta.)

(A kassai Rákóczi-ereklye kiállítás megnyitása. A kassai Rákóczi-ereklye kiállítás július hó 26-án d. e. nyílik meg. A megnyitás diszközgyűléssel kezdődik Kassa szk. város színházának nagytermében. D. e. 11 órakor az ereklye kiállítás ünnepélyesen megnyitják, 1¹/₂ órakor társas ebéd a Schalkház szálló nyári kerthelyiségében, este 7¹/₂ órakor pedig diszlocádás a nemzeti színházban. A kiállítás szeptember 20-áig tart. A kiállítás alkalmából a magyar állam- és a Kassa

Oderbergi vasutak összes vonalain f. é. július 25-től bezárólag 30-áig, továbbá augusztus 5—10-éig, 13—18-áig, 19-től 24-éig, szeptember 5-től 10-éig és 16-tól 21-éig érvényes 33% jövedéltérít díjkedvezmény lett engedélyezve.

(A fősorozás újabb elhalasztása. A honvédelmi miniszter értesíté a vármegye közönségét, hogy miután az ujjoncujalékról szóló javaslat még törvényerőre nem emelkedett, a fősorozást bizonytalan időre újból elhalasztotta.)

(Vizvezeték Sátoraljajhelyben. A földmivélsügyi m. kir. miniszterium Sátoraljajhely város vizvezetékü ügyének tanulmányozására és véleményadásra Hoffmann Károly mérnököt küldte ki, aki e hó 23-án meg is érkezett.)

(Bizottsági ülés. Sátoraljajhely város építészeti bizottsága június 17-én ülést tartott. Ez alkalommal a zemplénmegyei közkórház építési tervezete vizsgálatot felül s annak alapján a bizottság az építési engedély kiadását véleményezte.)

(Közüti építkezés Sátoraljajhelyben. A polgármester az építkezési bizottság előterjesztésére ez évben 600 méter hosszban építeti a csarnahói utat. E napokban 400 méter utépítkezés már át is vétetett. Jövő évben az egész utvonal elkészül.)

(Vadászterületek bérbeadása. A butkai körjegyzőséghez tartozó Deregyő és Szalók községek vadászati joga június 25-én, Dubróka és Gataly községeké június 26-án, továbbá Laborcz-Volya község vadászati joga július 2-án, Sárospatak nagyközség vadászati joga pedig július 10-én d. u. 3 órakor fog 6 egymásután következő évre nyilvános árverésen bérbeadni.)

HIREK.

— Lapunk mai száma a rendesen nagyobb terjedelemben jelenik meg aktuális közlendőink miatt. Legközelebbi számunk szombaton fog megjelenni.

— Stefánia kir. hercegnő Sátoraljajhelyben. Gróf Lónyay Elemérné Stefánia kir. hercegnőt a f. hó 27-iki műkedvelői előadás rendező-bizottságának tagjaiból alakított küldöttség az estély védnökségére felkérte. A küldöttség tagjai: dr. Hornyay Béla, Thuránszky László, dr. Szirmai István és ifj. Meczner Gyula voltak, kiket Stefánia f. hó 21-én fogadott Olasziban. Öfensége a felkérést elfogadta s határozott ígéretet tett, hogy a pontban 7 órakor kezdődő estélyen meg is fog jelenni. Ez okból a rendező-bizottság felkéri a közönséget, hogy helyeiket 7 óráig annyival is inkább sziveskedjenek elfoglalni, mert 7 órakor a színházi ajtók el fognak zárni s csakis az egyes szünetek alatt nyitvatnak ki. — Tekintettel a műkedvelői előadások történetében azon páratlanul álló esetre, hogy a június 27-iki előadás összes páholy- és földszinti jegyeit egy délután alatt kapkodták széjjel, az előadást — esetleges közkívánatra — megismétlik június 28-án, azaz vasárnap, szintén 7 órakor. Így a függetlenségi majálisra készülő is nyugodtan végigélvezhetik az előadást. Ezen második előadás helyárai: Alsó proscénium- és erkélypáholy 10 kor., földszinti és első emeleti páholy 8 kor., támlásszék a 6 első sorban 2 kor. 40 fill., a többiben 2 kor. Karzat, diákjegy rendes. Jegyek előjegyezhetők Szent-Györgyi Vilmos ur kereskedésében.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Petrovay Béla sátoraljajhelyi állami elemi iskolai tanítót az ujjpesti állami elemi iskolához jelen minőségében kinevezte.

— **Zenevizsga.** F. hó 21-én Várkonyi Sándor zenetanár a vármegye-háza nagytermében nagyon sikerült, élvezetes zenevizsgát rendezett tanítványival. A bemutatott zongoraszmok a Várkonyi Sándor hivatottságáról épen úgy tanubizonyítást tettek, mint a fiatal növendékek képzettségéről és előhaladásáról. A zenevizsgát hangverseny követte, melyen több műkedvelő lépett fel. Különösen említésre méltó Várkonyi Flórisnak, a m. kir. zeneakadémia operai magánénekese két ének száma, melylyel valóban meglepetésszerű élvezetben részesítette a jelenvoltakat a tehetséges fiatal művész. Mindkét ének számát zajos tapsokkal jutalmazták, sőt a második gyönyörű énekrészletet meg is kellett ismételnie. A minden tekintetben sikerült zongoravizsga és hangverseny — melyet előkelő közönség hallgatott végig — esti 7 órakor ért véget.

— **Halálozás.** Kossey János ublyai gör. kath. lelkész, a haldoklók szentségeinek ájtatos felvétele után élete férfikorában f. hó 16-án elhunyt. Özvegye és árvái siratják a korán elhunytat.

— **Az időjárás.** Idestova kezd feledésbe menni, hogy voltak valamikor olyan esztendő is, amelyekben nemcsak a csillagások számításaiban létezett a tavasz és a nyár, a szabadban való szórakozásnak, a természet szépségeiben való gyönyörködésnek ideje. Egy évtizednél több mult el azóta, hogy nem volt tisztességes nyarunk; sőt az időjárás abnormitásai tekintetében minden következő év túllicitálja az előbbeni évet. Így van ez az idén is. A legszeszélyesebb s oly változó hőmérsékletű időjárás köszöntött be, hogy az ember szinte borzad tőle. Nagyon természetes, hogy a fűdő élet élénkséget nagyban korlátozza ez az időjárás. Az erős északi szel mely napok óta fújja szemünkbe az utca porát, tetemes kárt okoz a szőlőkben és gyümölcsökben is. Egy kis meleg valóban ránk férne már.

— **Tűzi láрма.** Ma délelőtt fél 11 óra tájban hirtelen riasztó hír járta be a várost, mely a nagy északi szélben érthető riadalmat okozott városzerte. A rémhír az volt, hogy a Kazinczy-utca felső részén tűz van. Minden ember a Kazinczy-utca felé sietett, a tűzoltók is nyomban kivonultak, de szerencsére nem akadt dolguk, mert seholy sem égett, csupán a Grosse Gyula tulajdonát képező házban a kéményből kipattanó szikrától gyuladt meg az épület egyik kiugró gerendája, melyet a házbéliek idejekorán észrevettek és minden nagyobb veszedelem nélkül beoltották. Ha a tűz terjedésének hamarosan elejét nem veszik, beláthatatlan szerencsétlenség következhetett volna be a nagy szélben. A megrémült közönség a látottak után megnyugvással távozott a veszélyeztetett helyről.

— **Ódry Árpád — a Vigszínház tagja.** Ódry Árpádot, a Komjáthy-társulat rokonszenves, tehetséges hősszerelmesét, a jövő szini szezonról kezdődőleg a Vigszínház szerződtette.

— **Betörés a velejtei körjegyzőnél.** Rövid idő alatt immár harmadszor törtek be a velejtei körjegyzői helyiségbe; hogy a betörők oly előszeretettel viseltetnek az említett hely iránt, annak maga az ósdi, roskadozó épület az oka. Csodálatos, hogy a körjegyzőséghez tartozó közlegek a körjegyzőnek helyiségét nem törek-szenek rendbehozatni, pedig 25 év óta teljesíti körjegyzői kötelességét pontosan és lelkiismeretesen, s ha még hozzáteszszük, hogy mint postamester és anyakönyvvezető a község vagyonát is őrzi: a hatóság-nak lenne kötelessége a községeket rá-szorítani arra, hogy jegyzőjének felelősségteljes állásához méltó helyiséget is adjon. A legutóbbi betörésről a következő tudósítást vettük: F. hó 20-án éjjel ismeretlen tettesek törtek be a velejtei körjegyző lakásába, hol az ablakot rámostul kifeszítették, a vasrács

azonban nem engedett s más eselhez fordulva, az ódon épület falán bontottak ki egy 1/2 méteres lyukat és azon jutottak a lakásba, honnan néhány ruhadarabot és cipőket emeltek el. A rablók oly ügyesen végezték munkájukat, hogy a szomszéd szobában alvók sem vették észre.

— **A vízvezető csatornák.** A város képviselőtestületének határozata folytán Székely Elek polgármester máj. hó 7-én kiadott 2843. számú felhívásában elrendelte, hogy a város területén lévő összes lakóházak tulajdonosai házai-ukat az utca felőli részen vízvezető csatornával lássák el és ott, ahol az utcán föld alatti csatorna vonul el, a vízvezető csatornát abba vezessék be. A vízvezető csatornák elhelyezésére 50 napi határidőt tűzött ki a polgármester. Ez a 60 nap már a következő **Julius hó 8-án telik le.** Figyelmeztetjük az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a felhívásnak e határidő leteltéig eleget tenni annál is inkább igyekezzenek, mert akik ez időn belül a vízvezető csatornát házaikon el nem helyezik a rendelet értelmében össze fognak iratni és ellenök az eljárás a rendőrkapitányság részéről meg fog indíttatni.

— **Haleső.** Sárospatakról írják: A zempléni megyei Kiszórvány köz-ségben ritka természeti tüneményt észleltek a minap. Egy hatalmas zá-poreső után ugyanis temérdek apró, pikkelyes hal potyogott a levegőből, ami persze a jámbor parasztok köz-ött mindenféle babonára adott okot. Az apró halakat nyilván valami na-gyobb zivatar vitte a fellegek közé.

— **Hálás köszönet.** A vezetésem alatt álló nagy-ruszkai gör. kath. iskola azon megtisztelő figyelemben részesült ngos dr. **Kussinszky Arnold** leleszi kanonok ur és „A magyar nyelv-et és népnevelést Zemplénmegyében terjesztő egyesület” részéről, hogy az előbbi 11 db., az utóbbi pedig 5 db. jutalom-könyvet sziveskedett küldeni kezeimhez azon célból, hogy azokat a magyar nyelvben legszebb eredményt elért, az iskolát ez évben bevégző, nem magyar ajku tanulók között, ha-zafias irányu beszéd kíséretében osz-szam ki. Amidőn ezen jutalomköny-vek átvételét és kiosztását itt a nyil-vánosság előtt is nyugtázom s illetve elismerem: egyszerűs mind nevezettek-nek, iskolám iránt tanusított e nemes figyelmükért az iskolaszék nevében ezennel hálás köszönetemet nyilvánítom. Nagy-Ruszka, 1903. június hó 19. **Szabados Mihály**, gör. kath. lelkész, iskolaszéki elnök.

— **A reformáció emlékünnepe.** A kultuszminiszter rendeletet adott ki, mely szerint a reformáció októberi emléknapját az ország összes iskoláiban a református és evangélikus nö-vendékeknek szabadnapként el kell engedni.

— **Az érett ifjak multságán fel-ülfizettek:** N. N. 10 K. Weinberger Dávid 5 K. Kovács Endre, Boross Antal, Alexander Vilmos 4-4 K. Iványi Károly, Gulácsy Sándor 3-3 K. Keresztessy Lajos, ifj. Meczner Gyula, Juhász Jenő, Eltseher Károly, Rooz Adolf, Sitányi Károly, Dolozs-elek Albert, Némethy Bertalané, Reichard Lajos, Bartizek Lajos és Zombory János 2-2 K. Székely Elek, Somogyi Sárka, Szakátsy Károly, Tomka Lajos, Grünbaum Lajos, Neu-wirth Adolf, Polgár Sámuel és Wihs Róbert 1-1 K. N. N. 50 fill. Az adakozóknak a jótékony cél érdeké-ben köszönetet mond: a **rendezésőség.**

— **Zászlószentelés Kolozsvárt.** Kolozsvárt országos jellegű ünnepélyre készülnek. Ugyanis a magyar kir. ál-lamvasutak kolozsvári műhelyének ke-belében fennálló „Összhang” önképző-, dal- és zene-egylet ez év augusztus hó 16-án tartja zászlószentelési ünne-pélyét, melyre már most is a vasuta-sok körében országszerte nagy az ér-deklődés és méltán, mert a rendezőség az ünnepély fénye érdekében semmi áldozatot nem kimél. Már maga az a körülmény, hogy az ünnepély a Má-

tyás király lovas-szobra előtt felállított dísz-sátorban, körülbelül 800-1000 vi-déki vasutas jelenlétében fog végbe-menni, különös impozánságot fog adni az egész szentelési ceremóniának. De különösen magasztos és hazafias ér-zésünkre ható lesz a szentelési aktus első pontja, mely szerint az ünne-pélyen jelenlévő, összes vasuti zenekarok a Himnuszot fogják játszani. A zászló-szentelés délutánján az ország legré-gyibb színházába versenydíjostással egybekötött hangverseny lesz, melyre az államvasutak helybeli főműhelyének önképző-, dal- és zeneegylete, mely az ünnepélyre szintén Kolozsvárra rándul, — erősen készül s méltán remélheti is, hogy — tekintve eddigi hírnevét, — kincses Kolozsvárról babér nélkül nem távozik. És mi legőszintebben ki-vánjuk, hogy úgy legyen.

— **Az ideji vetés.** A földművelési miniszterhez beérkezett jelentések sze-rint június első harmadában ország-szerte esős és itt ott zivatarral és jég-esővel párosult viharos időjárás volt. Végre az eddig érzékenyen hűvös északák is enyhébbek lettek és az időjárás a vegetációra szintén kedve-zőbbé vált. Sajnos, a rozsdá az idén ismét igen gyakori, sőt néhol por-üszög is mutatkozik, de általában azt lehet mondani, hogy bárha ez idén szemben kevesebb, számban pedig jóval kevesebb hozam várható, mind-amellett a gabonafélék, ugy az ősziek, valamint a tavaszaiak is, általában kö-zepes termést ígérnek.

— **A teljes vasárnapi munkaszü-net.** A kereskedelmi alkalmazottak nyolc évig tartó mozgalmuk után el-érték, hogy a kereskedelmi miniszter az üzletek vasárnapi munkaszünetét a fővárosban az egész éven át az egész napra kiterjesztette, kivéve a fűszer-és élelmiszerek árusításával foglalkozó üzleteket, melyek d. e. 12 óráig nyitva tarthatók. **A vidéken az összes üz-letek nyitva tarthatók délelőtt 10 óráig.** A kereskedelmi miniszter ren-deletét a hivatalos lap tegnapi száma közölte. A rendelet szabályozta a pék-ipart is. A sütések vasárnap délelőtt tíz óráig folytathatók, tehát a pék-munkások munkaszünete is délelőtt 10 órától hétfő reggel 6 óráig tart. A fodrász- és borbélymunka ezen-tul csak déli 12 óráig végezhető.

— **A m. kir. dohánygyári mun-kászok által 1903. évi június 7-én II. Rákóczy Ferenc szobor-alap javára tartott jótékonycélú táncmultságon felülfizettek:** Gróf Hadik Béla 30 K. — Adamecz Emil, Nyomárkay Ödön, Neuwirth György, Dókus Gyula, Tal-pakovits Vazul 10-10 K. — Juhász Jenő 8 K. — Kovács Endre, Cribersz Endre, Herczog Lipót 6-6 K. — Mol-doványi N., Bánóczy Kálmán, Németh Nándor, Benárd Jenő, Róth Lajos 5-5 K. — Schmed Lajos, id. Meczner Gyula, Katinszky Gezya, Landesmann Miksa, Kádár Gyula, Molnár István, Friss Heimann, Csernyiczky István 4-4 K. — Rooz Adolf 3 K. — Kin-csessy Péter, Rutkay Mór, Fischer N., Szánky Nándor, Rác Vilmos, Rösner Tivadar, Molnár Gyula 2-2 K. — Andreánszky Ödön, Salamon Béla, Baccis János, ifj. Meczner Gyula, Bus-mann Ferenc, Nagy Lajos, Szakácsi N. 1-1 K. — Az összes bevétel 592 K. 50 fill. A kiadás 532 K. 50 fill. Tiszta jövedelem 60 K. — A tiszta eredményt 60 koronát a II. Rákóczi Ferenc szobor-bizottságnak Kassán egyidejűleg beszolgáltattuk; a nagy-érdemű pártoló közönségnek hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

— **Honvédségi bakancsok szállí-tására hirdetett pályázatot a honvé-delmi miniszter.** A jövő 1904. évre ugyanis a hazai kisiparosoknak 14,005 pár bakancs és 10,665 pár könnyű cipő készítése és szállítása tartatott fenn s ezen mennyiség kamarakerüle-tenként fog az azok készítésére aján-latot tevő cipész és csizmadia iparosok között kiosztatni. Az idevonatkozó, tá-jékoztató felhívást most küldte szét a debreceni kereskedelmi és iparka-mara a kerületbeli ipartestülethez, de

ezen az uton is figyelmébe ajánlja az érdekelt szakiparosoknak a pályázat-ban való részvételt. A szállításban ki-zárólag ipartestületi kötelékben levő kisiparosok és ilyenekből alakult szö-vekezetek vehetnek részt. A bakancsok párjának készítése díja 10 korona 23 fillérben, a könnyű cipőké pedig páronként 8 korona 68 fillérben lett megállapítva. A szerződési feltételek a kamara hivatalában megtekinthetők. A szabályszerű bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 15-ikéig az illetékes ipartestület utján nyújtandók be a kamarához.

— **Dunky fivérek es. és kir. ud-vari fényképészek Fötér 9. sz. alatt,** a **Juhász Jenő** ur udvarán levő mű-teremben folyó hó 27-én szombaton és 28-án vasárnap, felvételeket esz-közölnek.

— **Jövendőlések az ideji nyárra.** Falb szerint az időjárás az idén július első hetében hideg és esős lesz, aztán pedig igen száraznapok következnek. Július 9-ike harmadrendű kritikikus nap. Július 20-24-ike közt viharok várha-tók, kevés esővel, s aztán megint szép idő lesz. Augusztusban általában derűs, meleg napok lesznek, a hónap elejét és végét kivéve. Augusztus 24-ike elsőrangú kritikikus nap. Szeptemberben nagyon sok lesz az eső és a vihar; a hónap második és harmadik hetében folyton esni fog az eső, állítja Falb, aki ennek alapján azt ajánlja, hogy mindenki igyekezzék már augusztus vé-gén a nyaralásból hazatérni.

IRODALOM.

Csak fel vágyom . . .

Csak fel vágyom:
Fel a semmisségbe,
A végtelen
Napsugaras égbe,
Ahol nincs vágy,
Se bán, se fájdalom,
Ahol senki
Zokszavát nem hallom.

Ahol lelkem
Szépen megtisztulva,
Édes öröm
Mámorában úszna,
Ahol a szép
Angyalok serege
Reám szűzi
Csókokat lehelve.

Csak fel vágyom:
Fel a semmisségbe,
A végtelen
Napsugaras égbe,
Ahol minden
Ragyogóan tiszta, —
De a salak
Csak egyre húz vissza.

iks.

Az „Adalékok Zemplén vármegye Történetéhez” e. havi folyóiratunknak 1903. évi, egyszerűs mind a IX. évfolyamnak júniusi füzeté a következő, érdekes tartalommal jelent meg: 1. A bibérez homoka. (Egy régészeti séta.) II. Irta: **Dongó Gy. Géza. — 2. Zemplén-vármegye történeti földrajza (LIV.) **Bánszka.** Irta: **Dongó Gy. Géza.** — 3. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (86. folyt.) Latinból: **Matolai Etele.** — 4. Történeti jegyzetek Zemplén vármegyéről. (86. folyt.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — 5. Szirmay András naplója. (79. folyt.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 6. — 6. Ujhely-Városának Urbarioma. (IV.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 7. Olasz-Liszka Diáriumából. (IX.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 8. Zemplén a „Corpus Juris”-ban (VI.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 9. Levelesláda. Anjou-kori örökvallás levelek. (XVIII.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — 10. A Rákóczi-féle adománylevelekből. (XXXVIII.) Közli: **Karsa Ferenc.** — 11. Irodalom. Nagy Képes Világtörténet (Könyvismertetés.) 12. **Tárca.** Mátyás király, meg a zompodai körcsmáros (III.) Versbe szedte: **Berecz Károly id.** — 13. A szerkesztő póstája.**

A havonként 2 iven megjelenő „Adalékok” előfizetése egész évre (12 füzet) csak 6 K. Melegen ajánljuk mindenkinek, akit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyebeli községek figyelmébe, mivelhogy ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése. — Az előző évfolyamokhoz diszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ezeknek az ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel: 1 kor. 90 fillér. —

A szerb vérfürdő. A belgrádi véres, borzalmas események foglalkoztatják most a közvéleményt. A közkeveltségnek örvendő, Csillag Máté által szerkesztett „Képes Családi Lapok”, ez a 25 éve fennálló szépirodalmi hetilap Sándor és Drága lemezárslása alkalmából rendkívüli számot adott közlére, mely az összes eddig megjelenteknél sokkal kimerítőbben, bővebben, érdekesítően tárgyalja az Obrenovics család végpusztulásának történetét. Az igen érdekesen megírt számot több mint 50 kitűnő kép tarkítja, melyek a Karagyorgyevics és Obrenovics család 100 éves viaskodásait tárják elénk. Megtaláljuk a „Képes Családi Lapok” ezen számában a paraszt dynasztia keletkezésének, a Karagyorgyevicsoknak, Obrenovicsoknak, Milánnak, Natáliának, Sándornak, Drágának igen hű élettörténeteit és az események méltatását egészen a rémes királygyilkos éjjelig. A „Képes Családi Lapok” ezen rendkívül érdekes száma kapható minden nagyobb könyvkereskedésben és megrendelhető 40 fillér előzetes beküldése ellenében a kiadóhivatalban Budapest, VI., Óutca 12. Különben a „Képes Családi Lapok” előfizetési ára 3 óra csekély 3 korona.

A Vasárnapi Ujság május 7-iki száma 31 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Szent-Pétervár alapítása” (Nagy Péter cár arcképevel, történeti képekkel s a város látképeivel.) Csudáky Bertalantól. — „Szent-pétervár ünnepe.” Eredeti levél. Pintér Akostól. — „A mit kezével.” Költemény Igmándy Miklóstól. — Regénytár: „Az a bizonyos Mikos.” Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. — „Zombékországbán” (képpel.) Nógrády László. — „Vizen és szárazon.” Elbeszélés. Irta Stockton R. Fr. Angolból fordította Zigány Árpád (az eredeti angol kiadás képeivel.) — „Mérgek élvezete.” — „A Klotild-szeretetház új épülete” (képekkel.) — „Fenyvessy Ferencz” (arcképpel.) Mikszáth Kálmántól. — „A pünkösdi torna ünnepek” (képekkel az országos torna-szövetség zászlószentelési ünnepélyéről és versenyeiről.) — Irodalom és művészet, Köztársaság és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. stb. rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok”-kal és „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

A 42/0-os osztrák államadósság konverziója és a magyar állam évi járuléka. Különnyomat a Magyar Közélet-ből. Irta: dr. Flórián Károly eperjesi jogakadémiai tanár. Budapest, Politzer Zs. és Fia kiadása. Ára 1 korona. Dr. Flórián Károly eperjesi jogakadémiai tanár fenti cím alatt az ugynevezett „közös” államadósság átválttatásához szól hozzá az egész eddig keletkezett irodalom bő felkarolásával és a kérdés historikumára való beható kitérésekkel. A szerző fejtegetéseinek az a veleje, hogy a szőnyegen forgó államadósság egész tömegében osztrák államadósság és így „magyar block” — nincsen. Nemkülönben, hogy az 1867: XV. t.-cz. 6. §-ában a magyar állam részére biztosított visszafizetési jog az államadósság konverziójától teljesen független és hogy ennek a visszafizetésnek, helyesebben megvál-

tásnak, az eredeti kamatláb alapján kell történnie. Szerző az eredeti kamatlábat az államadósság egész tömegére 4 1/2/0-ban állapítja meg és számításai szerint körülbelül 1300 millió koronányi tőke-összeg lefizetése alapján válthatja meg a magyar állam évi járulékat. A tanulmány bőven foglalkozik a visszafizetés összes eddig felmerült módozataival, nemkülönben állandó figyelemmel van az osztrák parlamentben ebben a kérdésben felmerült nézetekre.

Ujság nélkül ma már művelt ember igazán nem élhet. Legyen a gazdának bármennyi a teendője, válságos belső és külső politikai események között, még sem zárkozhatik el az újságolvasás elől sem. Ily körülmények közt valóban nem is szükséges a magyar olvasóközönség figyelmét külön felhívni arra, hogy egy új évnegyed küszöbén állunk. Erre való tekintettel egyszerűen utalunk arra, hogy ma napilapjaink közt legfogutlenebb, legszabadelvébb tagadhatatlanul a Pesti Hírlap. Egy napilap sem jelenik meg napról-napra oly terjedelemben, mint a Pesti Hírlap (28—32 oldal;) vasárnapi és ünnepi számai pedig egész kötetek. S bár eszerint az olcsó előfizetési árért (negyedévre 7 kor., egy óra 2 kor. 40 fill.) legtöbbször ad, rendkívüli kedvezményül a karácsony előtti héten nagy képes naptárt is ajándékoz minden előfizetőjének. Azért hívjuk fel erre most a figyelmet, mert a Pesti Hírlap nagy képes naptárát 1904-re csak azok kapják meg, akik legalább július óta szakadatlanul előfizetői a lapnak. Hölgy-olvasóinak pedig kedvezményes áron küldi a Divat Szalon című, kéthetenként megjelenő divatújságot, melyet elismerten igen praktikus szerkesztő Szabóné Nogáll Janka, a jeles írónő. A Pesti Hírlap előfizetői ezt a kitűnő divatlapot negyedévi 2 koronáért rendelhetik meg. Levelezőlapon kivezett óhajra mutatványszámokat is küld a Pesti Hírlap kiadóhivatala (Budapest, V., Váci körút 78.)

KÖZGAZDASÁG.

Vessző- és fűrtérlelés.

Az utolsó évek szomorú tapasztalatai arra tanítják szőlőtermelőinket, hogy a szőlőmetszéssel nem szabad sietni. A korán nyitott és azonnal megmetszett szőlőket az április elején bekövetkező meleg napok fakadásra indítják és mire megjönnek a késői fagyok a hó derekán a termés egy nagy része oda vesz.

Azért újabban a jelszó: későn nyitni, későn metszeni. Csak hogy ennek is megvan a nagy hátránya. Először is, ha minden szőlőmunkához későn fogunk hozzá, úgy nagyon összegyűlik májusban a dolog; a válogatás, a kapálás, a permetezés, a kötözés egyszerre válik szükségessé és nem lehet elegendő munkást kapni, főleg ha közben az eső is meg-meg akaszt a dologban. A másik, még nagyobb hátrány az, hogy a vessző és fűrt fejlődésében elmarad, nem bír idejében megérni, a gyümölcs ize, zamatajja kellően kifejlődni, mert kelletnél kevesebb vegetációsális idő és caloriamennyiség áll rendelkezésre.

Már pedig tudjuk, hogy a fejlődésükben visszamaradt fűrtöket ősszel nem lehet október derekán tul a tőkén hagyni, mert a hideg esők megrepesztik, megrothasztják őket és így a mennyiség mindig kevesebb lesz, a minőség pedig romlik. Ha pedig a hajtások maradnak vissza fejlődésükben, a rügyek nem képesek kellően megérni, s akkor a jövő évi termés van kockáztatva egy kvalitatív, mint kvantitatív szempontjából. Azért, aki a késői metszés mellett tör lándzsát, az nyújtson módot az érés előmozdítására is.

A jól és idejében elvégzett munka, a lelkiismeretes teljesített rügyezés és válogatás, a gyakori kapálás, gondosan végzett kötözés, a kellő időben teljesített csonkázás, a helyesen eszkö-

zölt műtrágyázás, az észszerű korlátok közt keresztülvitt levelezés, esetleg gyűrűzés és ritkítás mind olyan műveletek, melyekkel a modern ismeretekkel bíró szőlőbirtokos természetnek gyorsabb és tökéletesebb fejlődését előmozdítja.

Ezen műveletekhez tartozik a **kénporozás** is. Tudjuk, hogy kénporozni a szőlőt a lisztharmat ellen szokás, és pedig előzetesen, mert sohasem vagyunk biztosak, hogy mikor lép meg az oidium-betegség. Minél korábban jelenik meg a baj és minél később veszik észre, annál nagyobb a kár, míg aki előzetes kénporozással védekezik, az nyugodtan nézhet a baj elébe; ismételni a műveletet csak akkor kell, mikor a betegség már a szomszédban pusztit. De azt is tapasztalták, hogy a gyakran porozott és főleg a kitűnően tapadó *dr. Aschenbrandt rézkénporral* kezelt szőlők firtjei és hajtásai hamarabb és sokkal **tökéletesebben** érnek, mint a nem porozott szőlők tőkéi. Vagyis a tőkék befújtatása rézkénporral még akkor is jól kifizeti magát, ha a lisztharmat abban az évben tényleg elkerülte a hajtárt, mert hamarabb szüretelhetünk és vesszünk a jövő évi termés leraktározását a rügyekben még az őszi fagyok beköszöntése előtt elvégezhetik.

*** A szőlősgazdák figyelmébe.** Ahol a folyó tavasszal a közönséges szőlőmoly tömegesebben rajzott, ott egyik-másik helyen azt tapasztalták, hogy a közönséges szőlőmolyon („Cochylis”) kívül más fajú moly is mutatkozott, mégpedig sokkal nagyobb számban, mint az előbbi. E molyról kitűnt, hogy az a vörhenyes szőlőmoly (Eudemis botrana), mely régebben Ausztriában pusztított, újabban pedig Amerika, Francia- és Bajorország szőlőiben pusztit. Nálunk eddig nem volt miatta panasz, de úgy látszik, hogy a mostani tömeges rajzása után okunk lehet az aggodalomra. A közönséges szőlőmoly (lochyli-s) veszedelmesebb, mert **évenként három ivadéka van és tömegesebben is mutatkozik.** Felismerése csak lepke-korában lehetséges, mert hernyója és életmódja egészen olyan, mint a közönséges szőlőmolyé. Ez oknál fogva jól teszik a szőlőbirtokosok, hogyha nagyon is szemmel kísérik szőlőjüket és a benne akadó molyokat, hogy nincs-e ott az új kártevő is. Az ellene való védekezés ugyanolyan, mint a közönséges szőlőmoly elleni, **de nagyobb kitarással és több gondnal kell folytatni.** A szükséges utmutatással szolgálnak a kerületi szőlőszeti felügyelők és a vincellériskolák; de kapható az erre vonatkozó utmutatás a földművelésügyi ministerium borászati osztályában és a Rovartani állomáson (Budapest, II. Oszlop-utca 26.) is.

*** Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A mult héten a forgalom főleg **muhamagra és lófogú tengerire** szorított s e két cikkből nagyobb mennyiség adatott el. **Tarlórepnag.** Élénk kereslet mellett az árak néhány koronával emelkedtek, mert a magtermés kevesebb reményekre jogosít, mint eddig hitték. **Pohánka és csillagfűrtmag** iránt még érdeklődnek. — **Jegyzések nyersáruért 50 kilónként Bpsten:** Lóheremag 74—78 kor. Lucerna 55—60 kor. Répamag impregnált, faj szerint 35—48 kor. Répamagkeresk. áru 27—44 kor. Muharmag 8—9 kor.

Közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Tekintetes szerkesztő ur!

Tisztelettel kérem, szíveskedjék alábbi soraimat „Zemplén” lapjában közölni.

Nagy-Ruszka községben a mult hó végén megejtett bíróválasztás alkalmával történt velem azon szomorú eset, hogy Rácz János tőketerebesi körjegyző ur akkor, amidőn Czap Péter tekintélyes községi kisbirtokosnak

a bírói állásra való jelölését a jelen-volt Nemes Sándor főszolgabíró urtól kérelmeztem és e kérelmemet igen sok fontos ok mellett azzal is indokoltam, hogy nevezettnek a jelölése érdekében engem a község több számottevő választója több alkalommal felkért a főszolgabíró urnál leendő közbenjárásra: azt vágta szemembe, hogy azon állításom hazugság, én egyedül azért szólalok fel nevezett jelölése érdekében, mert vele valami 100 koronás vinculumot kötöttem, vagyis más szóval, hogy engem a nevezett megvesztegetett.

Az ügy könnyebb áttekintése és megítélése céljából közlöm a tényállást. A község választó polgárai nem lévén megelégedve eddigi bírájukkal, már a mult év végétől kezdve türelmetlenül várták az új — egész a mult hó végeig elodázott (hogy miért, azt mások talán jobban tudják) bíróválasztás napját. S mert attól tartottak, hogy ez új választás hasonló lesz az ezelőtt 3—4 évvel megtartott bíróválasztáshoz, több választó sok alkalommal, nevezetesen az új bíróválasztás előtt Mancies Mihály, id. Ferjő György és Boróvszky Mihály választók által felkértek engem, járjak közbe a főszolgabíró urnál nevezett Czap Péter jelölése érdekében. Ezen felkérésre nemcsak közbenjárásomat, de több fontos ok miatt azt is megígértem nekik, hogy magam is partjükon leszek és ez ígéretemet a bíróválasztás napján be is váltottam.

Hogy mikép vélekedik felőlem a nevezett körjegyző ur, arra én nem sokat adok ugyan, de mert fenti vádját mások előtt emelte ellenem, aki annak esetleg hitelt is adhat; mert továbbá a vád utóbbikának alakja következtében magamnak a bíróságnál elégtételt nem szerezhetek; mert végre a nevezett körjegyző ur azon többszörös felhívásomra, hogy vádját vagy bizonyítsa be, vagy annak forrását közölje velem, mai napig sem intézkedett: itt a nyilvánosság előtt ezennel kijelentem, mikép az első állítását szemtelen confidentialianak, az utóbbit pedig mindaddig, amíg azt be nem bizonyítja, piszkos kortesfogásból kieszelt beestelen rágalmazásnak nyilvánítom.

Nagy-Ruszka, 1903. jun. 12.

Szabados Mihály,
n.-ruszkai g. k. lelkész.

NYILT TÉR. *)

Tekintetes szerkesztőség!

Münnich Ede tokaji állatorvos nyílt-téri megnyilatkozására csak ezt jegyzem meg: ne akarja ő a dolgot ismerő, intelligens közönséget — **hom-bast**-okkal félrevezetni, vagy engem megfélemlíteni. **Majdan** indítson ellenem rágalmazási pert, csak rajta, ott leszek!

Ha az én szerény soraim miatt kért volna maga ellen fegyelmi eljárást, — **a hatóság meghívása elől nem térek ki.** Gyanúsító ténykedéseit s más szokásait én nem követem. Szavaim és tetteimért mindenhol helyt állok s amit e lap 70-ik számában kimondtam, az utolsó betűig fenn-tartom.

Tisztelettel

O.-Liszka, 1903. junius 22-én.

Dr. Nánási Adolf.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

V. M. Ungvár. Köszönet. Logközelebb jönni fog.

I. L. Kassa. Közölni fogjuk. Egy gazda. Alkalmadtán sorát ejtjük. L. M. N.-Mihály. Kezdetleges, nem közhető dolgok. Lehet, hogy a tárcsa be fog válni.

Nem közölhető: Ünnepe után. (vors.)

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula.**

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban ;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban,
Tokban a mi van, hasztalan díb, dáb ;
Attól ugyan nem döglök, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott, a ki készít, százszor és ezerszer
S valahol függ a Zacherlin plakát:
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:

HAZAI H.

Ásványvíz kereskedésében (kis piac)

Gazdasszonynak ajánlkozik

egy a háztartás minden ágában kellő képzettséggel bíró és főzni is tudó jó családból való nő, magános uri házhoz. — Cim a kiadóhivatalban.

A szőlő OIDIUM

betegsége ellen

— az évek óta kipróbált legjobb szer a —

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fill.; 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kilogrammonként 50 fill.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

== A szőlő érését siettet, a termés minőségét javítja!! ==

Ott a hol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: Fogyaszt. és értékt. szövetkezet Sárospatakon, — Klár és Neumannál Sátoralja-Ujhelyen, — Almer Lajos és Károlynál Nagy-Bányán, — Klein Emilnél Tarcalon, — Kéler Imrénél Mádon.

Gyomor-, bél- és vértisztító kuránál már
fél pohár természetes

IGMÁNDI

KESERŰ VIZ.

Reggelenként használva kitűnően beválik.

Kapható mindenütt, ugy a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban, üvege 50 fillér.

Raktár: **HAZAI H.**

bel- és külföldi ásványvíz-üzletében S.-A.-Ujhely.

Édes atyám **Szóllósy Arthur** sajáttermésű tokaj-hegyaljai borainak palackkonkinti eladását a következő árak szerint eszközölöm:

07 literes palackokban	könnyű pecsenye bor	— kor. 60 fill.
" " "	jó	— kor. 80 fill.
" " "	könnyű szamorodni	1 kor. — fill.
" " "	nehézebb	1 kor. 50 fill.
" " "	II. nehéz	1 kor. 80 fill.
" " "	I.	2 kor. 20 fill.
05 " " "	két puttonos aszu	2 kor. 80 fill.
" " "	három	3 kor. 20 fill.
" " "	négy	4 kor. — fill.
" " "	öt	5 kor. — fill.

Palackokért darabonként 16 fillért számítok és ugyanannyiért visszaveszem.

5 üveg megrendelést díjmentesen házhoz szállítok.

Szóllósy Tivadar.

Kazinczy utca 508. sz. emelet.

Kapható: **Szabó Erzsikénél** kis trafik és **Rein István** cukrászdájában, helyben.

Közgyűlési meghívó.

A sátoraljajuhelyi petróleum finomító részvénytársaság

t. részvényeseit

folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor

a s.-a.-ujhelyi Takarékpénztár helyiségében

tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezennel meghívom.

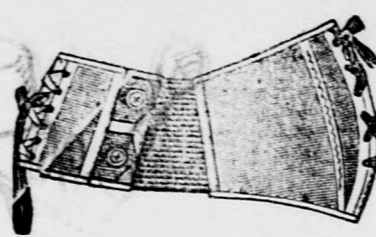
Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. 1902—1903. évi zárszámadások előterjesztése.
3. Felmentvény iránti határozat.
4. Esetleges Indítványok.

Tisztelettel:

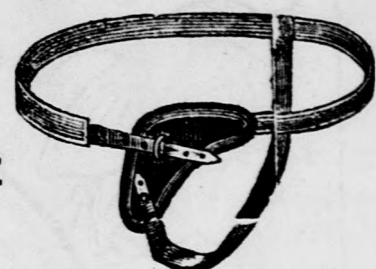
Dókus Gyula,
társulati elnök.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám

teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld egnagyobb **Orthopaediai** és **kötszer** műhelyeiben szereztem, biztosítékokat nyújt szakképesítésemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítsek. — Készítek **kaskötőt, műfüzöt, egyenes tartót, púpkötőt, műlábat, kezeket** stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási czikk és orvosi műszerekben, **irigátor, ágy tál, éjjeli ciosot, Bidet, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet** szerint, valamint minden **Gummi áru.**

Valódi francia különlegességek **discretio** mellett.

— Kestyük saját gyártmány, mérték szerint is. —

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A sajládi m. kir. vallásalapítványi uradalom tulajdonát képező Zemplénmegye Takta-Harkány község határában levő Bazsi pusztai birtokán egy új bérlőlak felépítése 15865 kor. 41 fill, azaz tizenöt-ezernyolczszázhatvanöt korona 41 fillér költség mellett a Nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. minisztérium 1903. évi 37981. számú rendeletével engedélyeztetvén, a bérlőlak felépítése iránt **1903. évi július hó 6-án délelőtti tíz órakor** Sajóládon a m. kir. közalapítványi ispánsági irodában zárt ajánlatu verseny fog tartatni.

Versenyezni szándékozók felhivatnak, miszerint 1600 kor, azaz egyezerhatszáz kor. bánatpénzzel s egy koronás bélyeggel ellátott s öt pecséttel leragasztott írásbeli ajánlataikat, melyben az építkezésre megajánlott összeg szám és betüvel világosan kiirandó, nevezett nap délelőtti tíz óráig nyujtsák be.

Elkészve érkezett, táviratilag tett, vagy utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Versenyzők csak szakértő magyar építészek lehetnek.

A versenyzők közötti szabad választási jog a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. minisztérium részére fentartatik.

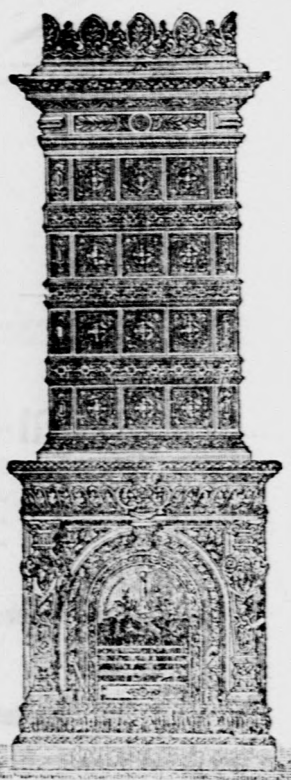
Az árlejtési feltételek és építési iratok Sajóládon (Borsod-megye) a m. kir. közalap. ispánsági irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Sajóládon, 1903. évi június hó 14-én.

M. kir. Közalap. Ispánság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Kut szivattyúk és gazdasági czikkek.

Eperjesi cserépkályhák

mélyen leszállított árban,

ugyszintén

márvány-, gránit- és labrador sirkövek, nemkülömben bel- és külföldi

ásványvizek,

vizhatlan ponyvák, Román és portland cément kapható

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében.

Peronospora fecskendők, ruggyanta- és kender tömlők.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1902. október 1-től.

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 02 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 15 perc.
Este személy v. postával	8 óra 32 perc.

Mező-Laborez felé

Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

Csap felé.

Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	1 óra 10 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 46 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 39 perc.

Erkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes v. postával	6 óra 33 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 45 perc.
Délután személy v.	4 óra 15 perc.
Este gyors v. postával	8 óra 09 perc.

Kassa felől

Reggel személy v. postával	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	2 óra 52 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.

Mező-Laborez felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v. postával	3 óra 30 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v. postával	6 óra 50 perc.
Dél előtt személy v. postával	11 óra 53 perc.
Délután gyors v. postával	3 óra 41 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 56 perc.

Szerdán és szombaton reggel 3 óra 47 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. — Erkezik Kassára 7 óra 50 perczkor.

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szives megkereséseiket pontosan nevemre **Stark Mátyás** ezimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezességet vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

